

αὐτὸν τὸν κ. Σβορώνου, τὸν περισσότερον μετὰ τῶν νεκρῶν νομισμάτων ἀναστρεφόμενον. Εἰξεύρω ὅτι ἤδη ἔχει ἀποκτήσει διὰ τὰ ζωντανὰ τὴν περιφρόνησιν ἐκείνην, ἢ ὅποια ἔχει μόνον διὰ τὸν ἐπιστήμονα νομισματολόγον εἶνε ἀναγκαία, ἀλλὰ καὶ διὰ πάντα ἄνθρωπον, ἐπιθυμοῦντα νὰ ἐργασθῆ πράγματι ὑπὲρ τοῦ ἑαυτοῦ του καὶ ὑπὲρ τῆς ἀνθρωπότητος.

ΑΝΤΙΛΑΛΟΣ

ΚΟΡΑΙ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ¹

ΜΥΘΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ Κ^αs HANNAH LYNCH

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΛΑ΄.

Ἐτελευταῖος λόγος τοῦ Τελάχα.

Ἐπιβουλήν παρῆλθε, ἢ ἀνοιξίς ἐπανῆλθεν εἰς τὴν πεδιάδα τῶν Ἀθηνῶν, συνοδευομένη ἀπὸ ἀνέμους οἱ ὅποιοι ἔφερον ἐντὸς τῆς πόλεως ὄλην τὴν σκόνην τῶν περιχώρων, ἐντὸς ὀλίγου δὲ ὁ θερινὸς ἥλιος θὰ ἔκαιε πάλιν τὴν γλόχην, θὰ ἐμάραινε τὰ ἄνθη καὶ θὰ ἐστείρειε τὰ ρυάκια.

Ὁ Γουσταῦος ἔμενε ἀκόμη εἰς Ἀθήνας, σπουδάζων τὴν ἀρχαιολογίαν καὶ περιμένων μὲ ὑπομονὴν μῆνυμα εὐχάριστον τοῦ Κωνσταντίνου. Ἐκδρομαὶ τινες ἐδῶ κ' ἐκεῖ συνετέλεσαν εἰς τὸ νὰ διέλθῃ εὐκολώτερον ὁ καιρὸς. Ἡ Miss Οὐίντερς, καὶ εἰς τὰς ἐκδρομὰς καὶ εἰς τὰς Ἀθήνας, ἦτο ὁ σύντροφος καὶ ἡ παρηγορία του.

Μίαν ἡμέραν ἡ ἀγαθὴ Ἀμερικανὶς εἶπεν ἄνευ προοιμίων εἰς τὸν φίλον της :

— Ὁ γέρον δὲν εἶναι καλὰ.

— Ποῖος γέρον ;

— Ὁ εἰδωλολάτρης τῆς Τήνου. Ποῖος ἄλλος !

— Ὁ Τελάχας !

— Εἶχα γράμμα τοῦ ἀδελφοῦ του . . .

— Τί ! Εἶσθε εἰς ἀνταπόκρισιν καὶ μ' αὐτόν ;

— Μάλιστα ! Μοῦ λέγει νὰ σὰς εἰπῶ ὅτι εἶναι πολὺ ἀσθενὴς ὁ ἀδελφός του, ὅτι τὸν βλέπει μαλακώτερον, καὶ ὅτι ἴσως ἡ περίστασις τώρα κατάλληλος διὰ τὴν παρουσίαν σου. Πηγαίνετε, φίλε μου. Πηγαίνετε. Ἴσως βάλῃ γνώσιν προτοῦ ὑπάγῃ εἰς τὰ Ἠλύσια πεδία του ἢ εἰς τὸ βασίλειον τοῦ Πλούτωνος.

Ὁ Λανὲκ ἠσθάνθη ὡσάν νὰ ἐπέιξεν ἡ ἀναπνοὴ τὸ στῆθός του καὶ νὰ ἐστένευε τὸν λάρυγγά του. Δὲν ἀπεκρίθη. Δὲν ἠδύνατο νὰ προσφέρῃ λέξιν. Ἐφραντάζετο ὅτι εὐρίσκεται καὶ πάλιν εἰς τὴν νῆσόν της, ὅτι τὴν βλέπει, τὴν ἀκούει. Ἴσως . . . Ἄλλ' ἡ ἐλπίς δὲν ἐτόλμα νὰ πετάξῃ τόσον μακρὰν . . .

Τὴν ἐπαύριον ἀπεχαιρέτισε τὴν καλὴν Ἀμερικανίδα.

— Ὅ,τι καὶ ἂν συμβῆ, εἶπε φίλων τὴν χειρὰ

της, ἡ φιλία σας μοῦ μένει παρηγορία παντοτεινὴ.

— Πηγαίνετε, καὶ ἔχω τὸ προαίσθημα ὅτι θὰ νικήσωμεν. Θὰ μοῦ φέρετε τὴν γυναϊκά σας εἰς τὴν Ἀμερικὴν νὰ μ' ἐπισκεφθῆτε. Ἡξέυρετε, εἶμαι ἀπὸ τώρα ἐρωτευμένη μαζὶ τῆς. Ἄμα τυπωθῆ τὸ βιβλίον μου περὶ Ἑλλάδος, θὰ τῆς προσφέρω τὸ πρῶτον ἀντίτυπον, ὡς δῶρον διὰ τὸν γάμον της.

Καὶ ἀνυψώθη ἐπὶ τῶν μικρῶν ποδῶν της διὰ νὰ τὸν φιλήσῃ εἰς τὸ μέτωπον.

Εἰς Τήνον, εἰς τὴν ἀποβάθραν τοῦ Ἁγίου Νικολάου, δὲν τὸν ἐπερίμενε τώρα ὁ Ἀριστείδης, ἀλλὰ κατὰ καλὴν τύχην συνήντησεν ἐκεῖ τὸν Κωνσταντίνον Τελάχην αὐτοπροσώπως.

— Ἰδού, εἶπε σφίγγων τὴν χειρὰ του, ἦλθα ! Καὶ μὲ ὑποδέχεται ὁ βασιλεὺς τῆς Τήνου.

— Τί βασιλεὺς ! ἀνέκραξε στενοχωρημένος ἐκεῖνος. Εἶπε καλλίτερα ὁ δούλος της ! Ἄμα πατήσω ἐδῶ, δὲν εἶμαι πλέον κύριος τοῦ ἑαυτοῦ μου. Δὲν μοῦ μένει οὔτε στιγμή ἰδική μου. Ἐπειδὴ μὲ ἀνέδειξαν βουλευτὴν των, ἔχω τὴν ὑποχρέωσιν νὰ ἐπισκέπτωμαι δωρεάν ὅλους τοὺς ἀσθενεῖς των, χρεωστῶ νὰ τοὺς βαπτίσω ὅλα τὰ τέκνα των, καὶ τοῦτο σημαίνει χαρίσματα ἐπὶ τοῦ πόντου καὶ φροντίδας ἔπειτα ἐνόσω ζῶ. Χρεωστῶ πρὸς τούτοις νὰ ἔχω τὸ σπίτι μου ἀνοιχτὸν αἰωνίως εἰς ὅλους των, τὴν τράπεζάν μου ἐπίσης ἀνοιχτήν ! Καὶ δὲν ἀκοῦν αὐτά, ἀλλὰ πρέπει καὶ νὰ ἀναίθροκαταβαίνω αἰωνίως τὰ βουνά, νὰ τοὺς ἐπισκέπτωμαι κατὰ σειρὰν εἰς τὰ χωρία των καὶ νὰ μὲ ξεκωφαίνουν μὲ τοὺς πυροβολισμούς των !

— Αἱ ! Πρέπει κάπως νὰ ἀντιπληρόνηται ἡ τιμὴ καὶ ἡ δόξα τοῦ νὰ κάθηται κανεὶς εἰς τὴν Βουλὴν.

— Ἀντιπληρόνηται, λέγει ! Ἡσυχίαν δὲν μὲ ἀφίνουν. Διὰ νὰ τοὺς ἀποφύγω κρύπτομαι ὅσον ἤμπορῶ. Ἐλα ἀπ' ἐδῶ. Ἐχω κρυμμένα τὰ ζῶά μας ὀπίσω ἀπ' ἐκείνην τὴν σκοτεινὴν καμάραν.

Μὲ πόσῃν εὐχαρίστησιν ὁ Γουσταῦος ἐπανέβλεπε τὰ γνωστὰ ἐκεῖνα μέρη ! Τρίτην ἤδη φορὰν τὰ διήρχετο, ἀλλὰ πῶς εἶχον χαραχθῆ ἀνεξελείπτως εἰς τὴν μνήμην του ! Ἀνεγνώριζε ἓνα κῆπον ἐδῶ, μίαν φραγὴν ἐκεῖ, τὴν χαράδραν ἐκείνην εἰς τὸ βουνὸν δεξιόθεν, τὸ σπήλαιον τοῦ Αἰόλου παρέκει, καὶ τὴν μικρὰν βρύσιν μὲ τὰ ἄτεχνα ἀνάγλυφα τοῦ Ἁγίου Μιχαὴλ, τοῦ Ἁγίου Γεωργίου καὶ τῆς Παναγίας, ἔργον Κυρίου οἶδε τίνας ἀνωνύμου χειρὸς πρὸ δύο περιπότου αἰώνων. Ἐτρεχεν ἀδιάκοπον τὸ νερὸν ἀπὸ τὴν βρύσιν καὶ ὁ λεπτός του ἦλος διέκοπτε πενήθιμος τὴν σιωπὴν. Τὰ δὲ βουνά ! Ὀλόγυρα διέγραφον τὰς κορυφὰς των εἰς τὸν σαπφείρινον οὐρανόν, καὶ εἰς τὰ ἡλιοκαῆ πλευρά των προεῖχον βράχοι γυμνοί, μεταξὺ ἐκτάσεων θύμου καὶ σπάρ-

1 Ἴδε σελ. 373.

των, ἐνῶ κάτω ἤπλοῦτο τὸ βαθύ χροῶμα τῶν ἐλαιῶνων. Καί ἐκεῖ, ἀπέναντί του, ὑψοῦτο τὸ Κάστρον, ἐπιβλητικὸν καθὼς πάντοτε καὶ ἄγριον, ὑπεράνω τῶν διεσπαρμένων λευκῶν χωρίων, ὑπεράνω τῆς πρὸς τὴν θάλασσαν κατηρορούσης πρασίνης κοιλάδος τῆς Κολυμβήθρας. Πού καὶ πού, εἰς τοὺς κήπους ἐκίτρινίζον ἐν τῷ μέσῳ τῶν κλάδων γηρασμένα λεμόνια, τὰ δὲ γεράνια ἐφαίνοντο ὡς σταγόνες αἵματος ἐπὶ τῶν πρασίνων φύλλων. Πόσον τὸν ἔτερπε ἡ θεὰ ὄλων αὐτῶν τῶν λεπτομερειῶν! Τὰ πάντα ἀνεκάλυον τὴν Ἰναρίμην. Ἐπλησίαζε βαθμηδὸν πρὸς τὸ Κάστρον. Ἦτο ἡσυχος ἡ ἐξοχή. Δὲν ἤκούοντο ἢ κρωγμοὶ βατράχων εἰς τὰς ὑγρὰς κοίτας τῶν χειμάρρων, καὶ πτηνῶν κελαδῆματα ὑπὸ τὰ δένδρα, καὶ μακρόθεν πού καὶ πού σκύλων ὕλακαί.

Ὁ Περικλῆς Τελάχας ἠσθάνετο ὅτι αἱ ἡμέραι του ἦσαν μετρημέναι. Ἦτο ὑπὸ τὸ κράτος θλιβερᾶς ἀνησυχίας διὰ τὸ μέλλον τῆς θυγατρὸς του, ἀλλ' οὔτε κἀν τὴν ἰδέαν παρεδέχετο ποτὲ ν' ἀλλάξῃ γνώμην ὡς πρὸς τὸν... τὸν Δαοῦδ βέην, καθὼς τὸν ὠνόμαζε μὲ πικρίαν. Καὶ ὠργίζετο κατ' ἐκείνου τόσο μᾶλλον, καθόσον ἠσθάνετο ἐνδομύχως ὅτι τὸν ἀγαπᾷ καὶ τὸν ἐκτιμᾷ. Διατί νὰ εἶναι τοῦρκος, ἄνθρωπος τόσο εὐπαίδευτος καὶ τόσο ἀξιαγάπητος; Ἡ Ἰναρίμη θλίβεται ἐξ αἰτίας του. Ἀλλὰ μὴ δὲν τὸν μαραίνει καὶ αὐτὸν ἡ θλίψις τῆς θυγατρὸς του; Πῶς ἤθελε νὰ ἦτο τρόπος νὰ τὸν προσκαλέσῃ, νὰ ἐξασφαλίσῃ δι' αὐτοῦ τὴν εὐτυχίαν τῆς Ἰναρίμης! Δὲν ἦτο ἄδικον νὰ ζῆσῃ δυστυχῆς ἢ Ἰναρίμη, νὰ θυσιασθῇ εἰς μάτην ἢ νεότης καὶ ἡ ὠραιότης; Ἀλλὰ νὰ τὴν δώσῃ εἰς Τοῦρκον!..

Ὁ Κορ Τελάχας ἐκάθητο μόνος εἰς τὸ δωμάτιόν του. Ἡ Ἰναρίμη ἦτο ἐξω. Συνώδευσεν τὴν Ἀνουντσιάταν ἕως εἰς τὴν πηγὴν. Ὁ νοῦς τοῦ γέροντος ἐπλανᾶτο εἰς ἀναμνήσεις τῆς βραχείας συζυγικῆς του ζωῆς. Δύο δάκρυα ἔσταξαν ἀπὸ τὰ βλέφαρά του. Ἐνώπιον τῶν θολῶν ὀφθαλμῶν του ἐλάμβανον ζωὴν μορφαὶ καὶ σκηναὶ τοῦ παρελθόντος. Αἶφνης ὕψωσε τὴν κεφαλὴν καὶ ἐπρόσεξε ν' ἀκούσῃ. Πνοὴ αὔρας ἐθώπευσεν τὴν κεφαλὴν καὶ τὸ μέτωπόν του καὶ ἐπέρασε. Ἦτο ὡς θωπέα ἐλαφρὰ χερὸς ἀγαπητῆς. Ἡ πνοὴ ἐπανῆλθε καὶ τοῦ ἐφάνη τώρα ὡς στεναγμὸς θλιβερός. Ἠγέρθη, ὡς ὑπέικων εἰς πρόσκλησιν ἀρεστὴν καὶ ἠκολούθησεν τὴν στεναζούσαν αὔραν. Τὸ καταίθασμένον παραπέτασμα τοῦ παραθύρου ἀπέκλειε τὴν λάμψιν τοῦ μεσημβρινοῦ ἡλίου, ἀλλ' ἀπὸ τὴν ἄκραν του εἰσεδύνεν εἰς τὸ σκιερὸν δωμάτιον μία χρυσῆ ἀκτὶς φωτός. Ὁ λεπτός ἐξωθεν ἄνεμος ἀνεσήκωσε τὸ παραπέτασμα καὶ ἔπνευσε πάλιν εἰς τὸ πρόσωπόν του. Τοῦ ἐφάνη τώρα ὡς φίλημα εἰς τὰ χεῖλη του, φίλημα ἀπὸ χεῖλη τρυφερὰ καὶ

δρροσερὰ καθὼς τριαντάφυλλον. Ἐστηρίχθη τρέμων εἰς τὸ παράθυρον. Ἡ πνοὴ ἐκείνη ἦτο μήπως ἡ πνοὴ τῆς ψυχῆς τῆς γυναικὸς του; Τί ἔλεγε τὸ ἄφρονόν της μήνυμα; Μὴ ἐθλίβετο εἰς τὸν τάφον της διὰ τὴν ἐρημίαν τῆς ὄρφανῆς θυγατρὸς της, ἀφοῦ μείνη καὶ πατὴρ ὄρφανῆς;— Ἦτο πλάνη τῆς φαντασίας του, τὸ ἠσθάνετο, ἐπροσπάθει νὰ τὴν ἀποσεισῇ μακρὰν του, ἀλλ' ἡ πλάνη ἐκυρίευσεν τὰς ἐντρόμους αἰσθήσεις του. Ψυχρὸς ἰδρῶς ἔβρεχε τὸ μέτωπόν του, αἱ παρειαὶ του ἦσαν κάτωχροι καὶ ἡ καρδιά του ἔπαλλε παλμούς πνιγτρούς.

Χωρὶς νὰ ἤξεύρῃ διατί, ἐσήκωσε τὸ παραπέτασμα καὶ ἐκύτταξεν ἐξω, ἐὰν ὁ ἄνεμος φυσᾷ τὰ φύλλα τῶν δένδρων. Τὰ πάντα ἦσυχα, φύλλον δὲν ἐσάλευε, ὁ θερμὸς ἀήρ δὲν ἐκινεῖτο, — ὁ σκύλος ἐκάθητο ἀσθμαίνων εἰς τὴν σκιὰν ἐνὸς φοίνικος. Ἐκλείσει τὸ παράθυρον καὶ ἐστράφη πρὸς τὴν δρροσερὰν σκιὰν τοῦ δωματίου. Ρίγος τὸν κατέλαβε! Ἠσθάνθη καὶ πάλιν εἰς τὸ πρόσωπόν του τὴν πνοήν, ὡς πτέρυγος ἀέρισμα. Ἠνοιξε τοὺς βραχίονας, ἐτραύλισεν τὸ ὄνομα τῆς νεαρᾶς του συζύγου καὶ ἔπεσεν ἀναίσθητος κατὰ γῆς.

Ὅτε συνῆλθε καὶ ἠνοιξε τὰ βλέφαρα, ἦτο ἐξαπλωμένος εἰς τὸν σοφᾶν. Ἀνωθέν του ὁ Γουσταῦος ἔσκυπτεν ἀνήσυχος. Ὁ γέρον ἐστήλωσεν ἔκθαμβος τὰ βλέμματα εἰς τὸ πρόσωπόν του, συνέστειλε τὰ μέλη, καὶ ἔπειτα ἔτεινε δειλῶς τὴν χεῖρα καὶ τὸν ἤγγισεν ὡς νὰ ἤθελε νὰ πεισθῇ ὅτι δὲν τὸν πλανᾷ καὶ πάλιν ἡ φαντασία.

— Εἰσθε καλλίτερα; ἠρώτησε μὲ στοργὴν ὁ Γουσταῦος, ἐγγίζων τὴν χεῖρά του.

— Σεῖς! ὁ Δαοῦδ βέης, ἐψιθύρισεν ὁ Τελάχας.

— Λέγετέ με Γουσταῦον Λανέκ, παρακαλῶ, καὶ τότε ἡ παρουσία μου θὰ σᾶς εἶναι ὀλιγώτερον ὀχληρά. Τὸ παρελθὸν δὲν ὑπάρχει δι' ἐμέ. Δὲν σᾶς τὸ ὑπεσχεθῆν!

— Ἄ, Γουσταῦε, δὲν ἀντέχω πλέον. Σοῦ τὴν διδω.

Ὁ Γουσταῦος δὲν ἀπεκρίθη. Ἐπεσεν εἰς τὰ γόνατα ἐκεῖ, ἐκρυψε τὸ πρόσωπον εἰς τὸ προσκέφαλον, καὶ τὰ δάκρυά του ἔρρεον ἀκράτητα. Ὁ γέρον ἐστρεψε μὲ κόπον τὴν κεφαλὴν καὶ ἔβλεπε μὲ βλέμμα νεκρωμένον τὸν κλαίοντα νέον.

Ἡ θύρα τοῦ δωματίου ἠνοιξε· ὁ Γουσταῦος ἠγέρθη διὰ μιᾶς· ἦτο ἡ Ἀνουντσιάτα. Ἐπροχώρησεν πρὸς τὸν Γουσταῦον, τείνουσα πρὸς αὐτὸν καὶ τὰς δύο χεῖρας.

— Καλῶς μᾶς ἦλθες, καλῶς μᾶς ἦλθες!

— Ὁ Γουσταῦος ἐθλίβε τὰς χεῖράς της, μὲ τοὺς ὀφθαλμοὺς γεμάτους δάκρυα.

— Πού εἶναι; ἠρώτησε.

— Τώρα θὰ ἔλθῃ. Ἐπῆγε ὁ θεὸς της νὰ τὴν φέρῃ. Πήγαινε κάτω ἔς τὸ περιβόλι νὰ τὴν προσμένῃ.

Ὁ Γουσταῦος ὑπήκουσε.

Ἐποία μεταβολὴ εἰς τὸν κῆπον ἀρότου τὸν εἶδε τὸν χειμῶνα, πρὸ δέκα ὀκτῶ μηνῶν! Ἄλλ' ἐκείνος δὲν ἔβλεπε τίποτε ἐνῶ ἐθάδιζε πρὸς τὴν θύραν, ἀναμέσον τῶν ροδοθαφῶν. Ὁ ἀήρ ἔπαλλεν ἀπὸ τὰς ἀκτῖνας τοῦ ἡλίου. Τὸ ἄρωμα τῶν πύκνων καὶ τοῦ θύμου ἤρχετο ἀπὸ τὰ βουνὰ μετὰ τὴν θερμὴν θερμὴν αὔραν. Τὰ πάντα ἀπέπνεον τέρψιν καὶ ἡρεμίαν, ἀλλ' ἐντὸς τῆς ψυχῆς τοῦ ἡ χαρὰ, ἡ ἀμετρος χαρὰ ἐξεχειλιζομένη μετὰ αἰσθηματόν. Ἐστάθη εἰς τὴν ἄκραν τοῦ κήπου, μετὰ τὰ βλέμματα προσηλωμένα πρὸς τὴν διεύθυνσιν τοῦ χωρίου. Θὰ ἔλθῃ ἄρα γε ἀπὸ τοῦτο τὸ μονοπάτι; Ἡ ἀκατάβλητος λάμψις τοῦ ἡλίου ἐθάμβωνε τὴν ὄρασίν του, ὅσον καὶ ἡ πλημμύρα τῆς εὐτυχίας του. Ἡ ἀγαλλίασις τῶν πτηνῶν εἰς τοὺς κλάδους τῶν δένδρων διερμήνευε τὴν ἀγαλλίασίν του, — αἱ σαῦραι ἔτρεχον ἄνω καὶ κάτω εἰς τὰς πέτρας μετὰ κινήσεις βιαίας καθὼς οἱ παλμοὶ τῆς καρδίας του.

Ἦκουσε βήματα ὀπισθὲν του καὶ ἐστράφη μετὰ τρόπον ἀόριστον.

Ἡ Ἰναρίμη, ἀντικρὺ του, τὸν ἔβλεπε μετὰ τρόπον ἀόριστον ἐκείνην.

Μετὰ τὰ βλέμματα ἀμοιβαίως προσηλωμένα, ἐπλησίασαν βραδέως, σιωπηλῶς, καὶ αἱ χεῖρες τῶν ἠνώθησαν. Δὲν ὠμίλησαν, δὲν ἐφιλήθησαν. Ἐμενον οὕτω ἀκίνητοι, σιωπηλοί. Ἀλλὰ τοῦ Γουσταύου οἱ ὀφθαλμοὶ ἔλαμψαν.

— Ἰναρίμη! ἀνέκραξε.

Ἦ! γλυκὺς ἐναγκαλισμός, ὦ! ἀσπασμός σεμνοῦ ἔρωτος!

— ὦ Γουσταῦε, ἤλθες!

— Ἐπὶ τέλους, ἐπὶ τέλους! Ἀλλὰ καὶ διὰ πάντοτε!

Ὁ Κορ Τελάχας τοὺς ἐπερίμενον ἀνυπομόνως.

Ἡ Ἰναρίμη ὤρμησε ἀνῆσυχος πρὸς τὸν πατέρα της ὅτε τὸν εἶδε τόσο ἀδύνατον καὶ καταβεβλημένον.

Υἱέ μου, εἶπε μετὰ φωνὴν ἐξηντηλημένην. Θὰ σοὺ ζητήσω πολὺ, ἀλλὰ καὶ πολὺ σοὺ ἔδωκα.

— Ὅ,τι καὶ ἂν μοῦ ζητήσετε, θὰ τὸ κάμω προθύμως.

— Παραίτησε διὰ παντός τὸ καθ' αὐτὸ ὄνομά σου. Θὰ μου εἶναι βαρύτερος ὁ τάφος ἂν γνωρίζω ὅτι τὸ φέρεϊ ἡ κόρη μου.

— Θὰ γείνη τὸ θέλημά σας. Ἡ Ἰναρίμη θὰ εἶναι ἡ σύζυγος τοῦ Γουσταύου Λανέκ. Ὁ Δαοῦδ δὲν ὑπάρχει πλέον.

Ὁ γέρον ἐθλίψε ἀσθενῶς τὴν χεῖρά του. Ἡ Ἰναρίμη γονατισμένη πλησίον τοῦ πατρός της, προσήλανε εἰς τὴν λευκὴν κεφαλὴν του τὰ θολὰ της βλέμματα.

— Ἐγὼ νὰ σας ζητήσω καὶ ἄλλην χάριν, τέκνα μου. Ἀρκετὸν καιρὸν ἐμείνατε χωρισμένοι. Δὲν ἐπιθυμῶ νὰ παρατείνῃ ὁ θάνατός μου τὸν χωρισμόν σας. Ἄν ἔχετε νὰ με πενθήσετε,

πενθήσατέ με ἐνωμένοι. Νὰ μὴ σκιάσῃ ὁ τάφος μου τὴν εὐτυχίαν σας. Θεωρεῖτέ με, ὄχι ὡς νεκρόν, ἀλλ' ὡς πνεῦμα ἀσώματον, πλησίον σας πάντοτε, συμμεριζόμενον τὰς θλίψεις καὶ τὰς χαρὰς σας! Εἶθε νὰ εἶναι ὀλίγαι αἱ θλίψεις καὶ πολλαὶ αἱ χαραὶ σας, ἀγαπητοὶ μου! Μὴ κλαίης, Ἰναρίμη. Ὁ θάνατος εἶναι ἡσυχος ὕπνος, ὁ τάφος ἀνάπαυσις. Θὰ ἔχῃς τὸν ἄνδρα σου. Αὐτὸς θὰ εἶναι τὸ πᾶν διὰ σέ — περισσότερον ἀκόμη ἀπὸ ὅ,τι ἦτο ὁ πατήρ σου.

Ἡ Ἰναρίμη ἐκλίνε γονατιστὴ πρὸς τὸν πατέρα της καὶ τὸν ἐνηγκαλίσθη.

— Κόρη μου, κόρη μου! . . . Γουσταῦε, σὺ θὰ εἶσαι εἰς τὸ ἐξῆς τὸ στήριγμα, ἡ παρηγορία της. Καὶ ἂν ἀποκτήσετε υἱόν, δώσατέ του τ' ὄνομά μου καὶ μᾶθετέ τον ν' ἀγαπᾷ τὴν Ἐλλάδα, νὰ λατρεύῃ τὸ παρελθόν της. . . Γουσταῦε, φώναζε τὸν ἀδελφόν μου καὶ τὴν Ἀνουτσιάταν. Ἰναρίμη, μείνε σὺ, — μὴ φύγῃς. Θέλω νὰ κρατῶ τὸ χέρι σου. . .

Ὁ Κωνσταντῖνος καὶ ἡ Ἀνουτσιάτα ἔκλαιον καὶ ἐθρήνουν ἔξω. Ὅτε εἰσῆλθον εἰς τὸ δωμάτιον, ὁ γέρον ἐφαίνετο ὡς νὰ ἐκοιμάτο. Κανεὶς δὲν ὠμίλει. Ἡ Ἀνουτσιάτα ἔκλαιε σιωπηλῶς. Τοῦ Κωνσταντῖνου τὸ ἀναφυλλητόν ἠκούετο μόνον ἐκεῖ. Ἡ Ἰναρίμη γονατισμένη προσήλανε τοὺς ὀφθαλμοὺς εἰς τὸ πρόσωπον τοῦ πατρός της, καὶ ὁ Γουσταῦος ὄρθιος ὀπισθὲν της ἐστήριξε τὴν χεῖρα εἰς τὸν ὠμόν της ὁ ἀσθενὴς ἤνοιξε τοὺς ὀφθαλμοὺς, ἐπρόφερε τὸ ὄνομα τῆς γυναίκος του. . . καὶ ἐσβέσθη τὸ φῶς τῆς ζωῆς του.

[Ἐπεταὶ τὸ τέλος] Κατὰ τὸ ἀγγλικὸν ὑπὸ Δ. Β'

ἈΛΗΘΗΣ ΦΙΛΗ

Διήγημα

Ἡ Νίκη ὄθει τὴν Ἐλευθερίαν, ψιθυρίζουσα.

— Σὲ συγχαίρω ὄλοι ἐσένα βλέπουν καὶ ψιθυρίζουν. Πίστευσέ με δὲν ὑπάρχει πλέον κολακευτικὸ ἀπὸ τὸν ψιθυρισμόν αὐτόν. Ἐκέρδιες τὰς πρώτας ἐντυπώσεις, αἱ ὁποῖαι βαρύνουν πολὺ.

— Ὁ κ. Ἰωνίδης ἐγύρισε καὶ σὲ εἶδε καὶ ἔπειτα ὠμίλησε τῆς κ. Ἀλήθης.

Κατὰ τὴν αὐτὴν στιγμὴν ἡ μήτηρ τῆς Ἐλευθερίας πολὺ τεταραγμένη, ἐρριψεν ἐν βλέμμα ἐπὶ τῆς Ἐλευθερίας, διὰ νὰ βεβαιωθῇ ὅτι δὲν ἔχει τίποτε τὸ ἀνάρμοστον ἢ στάσις της καὶ εἶπε μετὰ φωνὴν βραγχνὴν ἀπὸ τὴν συγκίνησιν:

— Σὲ βλέπει ὁ Ἰωνίδης. Νὰ μπορούσες νὰ ἐρυθριάσῃς! Διαβολάκι πῶς τὸ κατώρθωσες;

— Μὴ μοῦ λέτε τέτοια πράγματα, μαμά,